goniec codzienny

SOBOTA
30 stycznia 1943
Nr. 473
Cena w Wilnie 5 fen.

Wszystkie ataki masowe bolszewików odparto

Mimo najcięższych braków przeciwstawiają się obrońcy Stalingradu wielokrotnej nieprzyjacielskiej przewadze. Masowe próby przedarcia się w zachodnim Kaukazie odrzucono. — Ataki czołgów w okręgu Kubani zatrzymano. — W Tunisie zestrzelono 9 samolotów

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 29 stycznia.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

W twardej zdecydowanej obronie odparły armie frontu wschodniego wszystkie masowe ataki bolszewików i walcząc przeprowadziły swe planowe ruchy.

W Stalingradzie są jeszcze w toku wściekłe nieprzyjacielskie ataki przeciwko frontowi południowemu, którego obrońcy mimo najcięższych braków i wielokrotnej przewagi nieprzyjaciela, w dalszym ciągu stawiają czoło.

Masowe próby przełamania się nieprzyjaciela w zachodniej części Kaukazu załamały się przed niemieckimi i rumuńskimi stanowiskami.

W okręgu rzeki Kubań i w stepie na południe od rzeki Manycz powstrzymano nieprzyjacielskie ataki czołgowe. W przeciwataku niemieckie oddziały czołgów rozproszyły sowiecką dywizję kawalerii gwardii i oddział piechoty. Wprowadzone rezerwy odrzuciły bolszewików między Dońcem i okręgiem środkowego Donu z powrotem na wschód.

Przeciwko zachodniej flance terenu walki pod Woroneżem wprowadził nieprzyjaciel wielkie siły, które zostały krwawo odparte przez zdecydowaną obronę. Na północny zachód od Woroneża trwają w dalszym ciągu ciężkie zmienne walki.

Na południe od jeziora Ładoga nieprzyjaciel atakował tylko na odcinku jednej dywizji. W ciężkiej walce odparto go z wielkimi stratami.

W Afryce nieprzyjacielskie siły, które atakowały niemieckie stanowiska w zachodniej Trypolitanii odparto.

W Tunisie tylko działalność bojowa o miejscowym znaczeniu.

Szybkie niemieckie samoloty bojowe atakowały pancerne samochody wywiadowcze nieprzyjaciela i obiekty kolejowe. Niemiecka i włoska obrona przeciwlotnicza i myśliwce zniszczyły 9 nieprzyjacielskich samolotów.

—o—

BERLIN. (DNB). Walkom na środkowym odcinku frontu tu wschodniego nadal nadają charakter niemieckie natarcia i działalność oddziałów wywiadowczych, które stale wdzierając się w stanowiska bolszewickie zadają nieprzyjacielowi ciężkie straty i przynoszą cenne wiadomości. O rozmiarach tych działań bojowych świadczy meldunek pewnej kompanii grenadierskiej, według którego to meldunku jeden z podoficerów tej kompanii przeprowadził w tych dniach swoją 168 patrol wywiadowczą.

Na innym miejscu środkowego odcinka frontu szczególny sukces odniósł oddział uderzeniowy pewnej dywizji bawarskiej. Grenadierom udało się niepostrzeżenie zbliżyć o świcie do nieprzyjacielskich pozycyj i wedrzeć niespodzianie do okopów. W zaciętych walkach wręcz wysadzono w powietrze przy pomocy granatów ręcznych i ładunków wybuchowych 25 bunkrów i stanowisk bojowych, oraz zniszczono okopy i wiele broni.

Niedoszły do skutku plan

Niepowodzenie w Casablanca. Stalin nie chciał przybyć, wspólne nac elne dowództwo nie doszło do skutku

BERLIN. (DNB). W komunikatach na temat spotkania Churchilla i Roosevelta w Casablanca wymieniono jako „przedmiot obrad" strategię w roku 1943. Podkreśla się, że wspólne przekonanie o konieczności pokonania mocarstw paktu trzech nie stanowi nic nowego. Zdaje się natomiast, że starano się wypowiedzieć na temat trudności tego przedsięwzięcia. Przemawia za tym przede wszystkim obecność brytyjskiego ministra transportów wojennych, lorda Leathera oraz szefa amerykańskiej służby dostarczania posiłków, generała-porucznika Somerwell'a. Jako fachowiec od lądowań był zaproszony lord Louis Mountbatten, który przegrał sprawę pod Dieppe. Generał Eisenhower, generał Montgomery i wielki admirał sir Andrew Cunningham byli tylko na krótko przyjęci. Tym szerzej dyskutowali feldmarszałkowie i admirałowie biurokracyj wojskowych w Londynie i w Waszyngtonie. Nie brakło też Hopkinsa i Harimanna. W rzeczywistości zatem spotkali się ci sami ludzie, którzy i dotychczas niczego nie osiągnęli, trudno też sobie wyobrazić, by ich głowy pod gorącym słońcem Casablanki więcej twórczo pracowały, aniżeli w Londynie lub w Waszyngtonie.

Tym więcej bije w oczy to, czego nie osiągnięto. Cieniem osłaniającym całe spotkanie była nieobecność Stalina, który nie uznał nawet za rzecz potrzebną wysłać Majskiego lub Litwinowa-Finkelsteina w charakterze obserwatora. Sądząc z urzędowego komunikatu, Stalin nie skorzystał z zaproszenia, ponieważ przeszkodziły mu w tym działania bojowe na froncie wschodnim. Skoro jednak działania te trwają dopiero od sześciu tygodni, a spotkanie mogło się równie dobrze odbyć w innym odpowiednim dla Stalina terminie, to nieobecność Stalina można tylko tym wyjaśnić, że nie chciał on przybyć. To samo dotyczy też Cziang-kaiszeka. Ze dyplomacja brytyjska od miesięcy już starała się przygotować uczestnictwo Stalina w tej konferencji wynika choćby z nieobecności ambasadora brytyjskiego w Moskwie, który od pięciu tygodni przebywa w Londynie i prawdopodobnie już wówczas przywiózł definitywną odmowną odpowiedź Stalina. Odmowa Stalina jest tym więcej ciekawa, że jak wynika z informacji Reutera, Roosevelt i Churchill gotowi byli nawet znacznie dalej na wschód od Casablanki urządzić spotkanie, a zatem spotkać Stalina więcej aniżeli na połowie drogi. Można z tego wnosić, że nie tylko zgoda sprzymierzonych, ile rosnące przeciwieństwa i nieufność nie tylko między Wielką Brytanią a Stanami Zjednoczonymi, lecz także między obydwoma mocarstwami anglosaskimi a Związkiem Sowieckim były czynnikiem który wycisnął swe piętno na konferencji w Casablanca.

Projektowane wspólne naczelne dowództwo nie doszło dlatego i tym razem do skutku. Nic widać również z komunikatu, by wyjaśnione zostały stosunki w Afryce Północnej. Eisenhower nie został usunięty, Alexander nie został zamianowany, Peyrouton pozostaje na swym urzędzie. De Gaulle i Giraud dyskutują wprawdzie między sobą, lecz nie zdecydowano, do kogo w przyszłości ma należeć dowództwo. Z drugiej strony nie słychać nic o tym, by Churchill usprawiedliwiał się wobec Roosevelta w sprawie zamordowania Darlana.

Jedynym rezultatem, jaki wymienia Roosevelt, jest decyzja aliantów skupienia sił i uchwycenia inicjatywy militarnej na całym świecie. Szczupły jest to rezultat w porównaniu z wielkim hałasem i ryzykownymi podróżami, stanowiącymi tło Casablanki. Nawet śpiewany przy dawniejszych okazjach, zwłaszcza przez Roosevelta i Churchilla chorał: „Nowożytnych chrześcijańscy pielgrzymowie" tym razem zdaje się nie odbył. Komunikat przemilcza go jako też i wiele innych spraw, które widocznie były zamierzone lecz nie zostały zdecydowane.

Utworzenie wspólnego naczelnego dowództwa

dla całego japońskiego lotnictwa morskiego

TOKIO. (DNB). Prasa japońska donosi, że na podstawie obwieszczenia ministerstwa marynarki stworzono najwyższe ogólne dowództwo japońskiego lotnictwa morskiego. Wspólnemu generalnemu dowództwu całego lotnictwa morskiego podlegają wszystkie dowództwa i urzędy tej broni. Ta nowa organizacja wzmocni w jeszcze większym stopniu, jak stwierdza prasa, siłę bojową japońskiej marynarki. Dowódca tego nowego naczelnego urzędu lotnictwa morskiego podlega bezpośrednio Tenno.

„Tripolis dla żydów"

Głos włoski na marginesie żądań „Times'a"

MEDIOLAN. (DNB). Opublikowany w gazecie „Times" projekt, postawiony przez pewnego członka angielskiej izby gmin, by w Libii i Trypolitanii uczynić azyl dla ewakuowanych z Europy żydów, odsłania, jak pisze „Revime Fascista" co raz wyraźniej charakter obecnej żydowskiej wojny. Zaledwie Anglicy postawili swą stopę w Trypolitanii, a już pomyśleli o tym, by oddać ją sprzymierzonym ze sobą żydom.

„Prawie decydujący czynnik"

Były prezydent Stanów Zjednoczonych o udziale ludności cywilnej w wojnie totalnej

BERLIN. Argentyńska gazeta „Prensa" publikuje artykuł byłego prezydenta Stanów Zjednoczonych, Hoovera, w którym to artykule zwraca się uwagę na ogromne znaczenie tak zwanego frontu wewnętrznego. Front ten, oświadczył Hoover, jest prawie decydującym czynnikiem dla wyniku wojny. Słabość tego frontu może doprowadzić również do rozbrojenia militarnej siły bojowej jakiegoś kraju. Najlepszym przykładem pod tym względem są Niemcy w r. 1918. Totalna wojna oznacza również uczestnictwo w niej ludności cywilnej aż do ostatka. Wojna toczy się nie tylko między uzbrojonymi wojskami, lecz także między ludnością cywilną prowadzących wojnę mocarstw. Wola i siła oporu jednostki staje się więcej aniżeli kiedykolwiek w innym wypadku decydująca.

Twierdzenia Hoovera nie są obce Niemcom, które on przyjął do wiadomości, że Niemcy nigdy już nie powtórzą przykładu z r. 1918. Naród niemiecki wie dzisiaj, właśnie na podstawie doświadczeń minionej wojny światowej, o co rzecz idzie i według tego postępuje.

Poczta angielska poszła na dno

LONDYN. (DNB). Brytyjska poczta poniosła znowu ciężką stratę, jak podaje „Daily Telegraph". Oto zaginęły listy, druki i paczki, nadane między 9 listopada a 8 grudnia na Brazylię, francuski Kamerun i Św. Helenę. To samo dotyczy paczek, nadanych do Indii między 16 listopada i 7 grudnia w Wielkiej Brytanii.

Katastrofa lotnicza w Peru

BUENOS AIRES. (DNB). Samolot Panagra, należący do Stanów Zjednoczonych znaleziono zdruzgotany niedaleko od miejscowości Quicacha (Peru). Spaliło się 11 pasażerów i cała załoga, składająca się z 3 osób.

Po spotkaniu w Casablance

BERLIN. (DNB). Berlińskie koła polityczne nie są skłonne przypisywać wielkiego znaczenia spotkaniu Churchill — Roosevelt, jakie wyraźnie chcieliby mu nadać autorzy komunikatu, donoszącego o tym spotkaniu. Pochodzi to stąd, że w Berlinie tak samo dobrze widzą trudności, z jakimi spotyka się dowództwo nieprzyjacielskie oraz że wydanie tego komunikatu miało na celu wyłącznie cele propagandowe. Cele te, według ujęcia berlińskich kół politycznych, jeszcze wyraźniej podkreśla odpowiednie oświadczenie Roosevelta wobec prasy alianckiej, że alianci będą prowadzić wojnę aż do poddania się mocarstw Osi i Japonii i że Roosevelt pragnie zgotować taki koniec najsilniejszej koalicji, jaką kiedy widział świat. Nawet gdyby chciano wierzyć, że Roosevelt dąży naprawdę do osiągnięcia tego celu, to uważają to tutaj za brak poczucia rzeczywistości z jego strony i że nie minie go kara za dalszy bieg rzeczy. Fakt że krwawienie narodów europejskich w walce obronnej przeciwko hordom bolszewickim jest gorącym życzeniem Roosevelta, najzupełniej potwierdza pojęcie, jakie wyrobiła sobie strona niemiecka o osobie tego człowieka, w którym widzi ona jedną z najbardziej ujemnych jednostek, jakie zna historia świata. Podróż Roosevelta do Afryki Północnej, do tej posiadłości francuskiej zdobytej bez walki, jest gestem teatralnym i, jak zaznaczają w Berlinie, jest zjawiskiem symbolicznym dla imperializmu Stanów Zjednoczonych. Lecz jest ona również charakterystyczna dla sytuacji w Afryce Północnej, w której nieporozumienia między mocarstwami okupacyjnymi, a ugrupowaniami dysydentów francuskich przybrały takie już rozmiary, że była koniecznie potrzebna interwencja osobista Roosevelta i Churchilla. Niesnaski wewnętrzne mają być zlikwidowane przy napuszonym spotkaniu i związaną z tym zwykle u demokratów blagą.

AMSTERDAM. (DNB). Reuter podaje, że rzecznik kanadyjskiego towarzystwa radiofonicznego, Eddie Baudry został zabity pociskiem hiszpańskiej artylerii przeciwlotniczej podczas jego podróży powietrznej na spotkanie Churchilla i Roosevelta w Casablance. Samolot ostrzelała artyleria przeciwlotnicza hiszpańska nad Larache. Jeden z pocisków przestrzelił samolot i trafił śmiertelnie Baudry'ego odłamkiem w czoło.

AMSTERDAM. (DNB). Według agencji informacyjnej angielskiej, tylko nieliczni dobrze poinformowani obserwatorzy wiedzieli, że prezydent Roosevelt jest w drodze, lecz nikt nie przypuszczał, że uda się on w podróż do Afryki Północnej. Tajemnica była dobrze strzeżona i nawet oficerowie wyższych stopni nic o tym nie wiedzieli. Cała okolica dookoła miejsca narad była otoczona zasiekami z drutu kolczastego i wojskiem.

Działalność floty włoskiej

RZYM. (DNB). W ciągu 30 miesięcy wojny od czerwca 1940 do 31 grudnia 1942 flota włoska przysporzyła następujących strat flocie wojennej i żegludze zaopatrzenia przeciwnika: zatopiono 132 nieprzyjacielskie okręty wojenne, w tej liczbie cztery pancerniki, 18 krążowników, 30 torpedowców, 80 łodzi podwodnych o ogólnym tonażu 270000 ton, dalej 120 parowców handlowych i statków-cystern o ogólnym tonażu 1,3 miliona ton. Ogółem zatem flota włoska zatopiła 322 okręty nieprzyjacielskie.

RZYM. (DNB). Jak donosi włoski komunikat wojskowy z wtorku, łódź podwodna pod dowództwem kapitana-porucznika Gaspare Cavalline zatopiła na Morzu Śródziemnym nieprzyjacielski transportowiec o 18000 TRB., konwojowany przez kontrtorpedowce.

SZTOKHOLM. (DNB). Według komunikatu gazety „Dagposten" z Ankary, w Iraku proklamowano znowu stan oblężenia. Równocześnie zorganizowano trzy nowe brytyjsko-irackie sądy wojskowe.

Przemówienie wodza Hindusów
na manifestacji w Berlinie

BERLIN. (DNB). We wtorek po południu w domu lotnika w Berlinie odbyła się na zaproszenie „centrali wolnych Indii" wspaniała manifestacja w związku z obchodem hinduskiej niezawisłości.

Na uroczystość tę przybyła delegacja hinduska w Berlinie i Hindusi z innych krajów Europy, celem wypowiedzenia się za niezawisłością swej ojczyzny pod wodzą bojownika o wolność Indii i byłego przewodniczącego kongresu narodowego Indii, Subhas Chandra Bosego.

Po powitaniu przez Hindusa Gannuleg'a, gości, wśród których widziało się przedstawicieli mocarstw, zaprzyjaźnionych z Niemcami: Włoch, Japonii, państwa Mandżukuo, Siamu i Słowacji, jak również cały szereg znanych osobistości z partii, rządu i osób wojskowych i t. d., odczytano manifest niezawisłości, wydany w dn. 1 grudnia 1929 przez kongres narodowy partii hinduski i odczytywany od dn. 26 stycznia 1930 r. w każdą rocznicę święta narodowego hinduskiego. Ostatni ustęp tego historycznego dokumentu, zapowiadającego rządowi angielskiemu prowadzenie z nim bezwzględnej walki za pomocą wszelkich środków legalnych, pochwala obecnie każdy środek, jak' się wydaje właściwym dla osiągnięcia tego celu.

W związku z tym zabrał głos Subhas Chandra Bose po nie ecku. M. in. powiedział on: „Dziś w dn. 26 stycznia obchodzą wolni Hindusi całego świata dzień niezawisłości ich ojczyzny i dzień ten winien pobudzić w nas nieustanne dążenie do wolności, nawet gdy sa konieczne ofiary z majątku i krwi, jak to właśnie obecnie dzieje się w Indiach.

Kto chce zrozumieć Hindusów, ten powinien poznać ich dusze, wieczną ich wiarę, dającą im młodość i żywotność i we netrzną siłę, dającą im możność z zaufaniem spoglądania w przyszłość. Cech tych nie potrafili w nich zniszczyć Anglicy podczas prawie 200 letniego panowania w Indiach, a zato nauczyli Hindusów rozumieć, że jedynym argumentem zrozumiałym przez Anglię jest siła".

Głos Stanów Zjednoczonych
o zaopatrywaniu w surowce

GENEWA. (DNB). Norman Bathgate w rozważaniach, umieszczonych w czasopiśmie, „African Wordl", roztrząsa sprawę zaopatrywania Stanów Zjednoczonych w surowce. Pisze on, że przed wojną Stany Zjednoczone były w bardzo znacznym stopniu zmuszone zaopatrywać się w wyroby krajów podzwrotnikowych w krajach Azji Wschodniej. Lecz po zajęciu tych krajów przez Japończyków musiały Stany Zjednoczone szukać innych źródeł zaopatrywania się w surowce. Nie w każdym wypadku znaleziono te źródła, tym bardziej, że zapotrzebowanie na surowce, niezbędne dla wojny jest dzisiaj o wiele większe, niż przed wybuchem wojny. Przede wszystkim szukano zaspokojenia tych potrzeb w krajach Ameryki Południowej. Lecz ze względu na panujący tam brak rąk roboczych, słaby rozwój źródeł surowców oraz niedostateczny tonaż — nadzieje, pokładane na Amerykę Południową, spełniły się tylko w bardzo ograniczonym stopniu. Teraz, gdy Stany Zjednoczone przekonały się o tym, kierują one swój wzrok na Afrykę. Spodziewają się przede wszystkim sprowadzać stamtąd oleje roślinne, konopie, cynę, miedź, chrom i mangan. Lecz tutaj nastrecza wielkie trudności sytuacja żeglugi, nie mówiąc już o tym, że również i afrykańskie obszary kolonialne nie mogą tak zaraz dostosować się do wytwarzania produktów niezbędnych dla celów wojennych.

Podziękowanie

Najserdeczniejsze podziękowania p. doktorowi Tadeuszowi Klekowskiemu oraz siostrom A. Ciehończykowej i M. Malinowskiej za staranne i sumienne leczenie w ciągu szeregu lat matuchny naszej

ś. † p. **TEKLI MALINOWSKIEJ**

zmarłej 23 I 1943 r. składają

Córki i Mąż

Wiadomości z dnia

30 Styczeń — SOBOTA — Martyny

Wschód słońca 7.13
Zachód słońca 15.52

— REORGANIZACJA WYDAWANIA NA ORDERY WYROBÓW WŁÓKIENNICZYCH. Jak się dowiadujemy Wydział Aprowizacyjno-Gospodarczy miasta Wilna nosi się z zamiarem zreorganizowania sposobu wydawania przez Punkty Rozdzielcze wyrobów włókienniczych na ordery.

Opracowywany projekt ma na celu usprawnienie tych czynności przez stworzenie specjalnej komisji mieszanej, której zadaniem będzie obiektywne rozpatrywanie składanych przez mieszkańców miasta deklaracji na wyroby włókiennicze.

Przewodniczącym komisji mieszanej będzie z urzędu kierownik Punktu Rozdzielczego. Pracę powołanej komisji bardzo ułatwi ustalenie przez Wydział Aprowizacyjno-Gospodarczy odpowiedniej ilości punktów dla mężczyzn, kobiet i dzieci.

W związku z reorganizacją wydawania odzieży i obuwia składanie deklaracji na te wyroby do Punktów Rozdzielczych jest narazie nie aktualne. (w).

— MIĘSO ZAMIAST TŁUSZCZU. Mieszkańcy miasta Wilna na kupony „tłuszcz" kartek żywnościowych 12 okresu aprowizacyjnego będą otrzymywać mięso. (w).

— LIST PASTERSKI ARC. SKWIRECKASA. Metropolita kowieński arcybiskup Skwireckas ogłosił list pasterski do wiernych swojej diecezji. List wzywa wszystkich m. in. do walki z pijaństwem, a zwłaszcza z samogoniarstwem. (z).

— W SPRAWIE PRZEPUSTEK KOLEJOWYCH. Podróże osób cywilnych kolejami zostały ograniczone tylko do wypadków nadzwyczaj ważnych. Pozwolenia wydaje nadal Zarząd Miejski, jednak należy mieć na zaświadczeniu podróży pieczęć z Urzędu Rü. Aussenstelle (Radvilaites — Królewska 9), że dana osoba podróżuje naprawdę w celach gospodarki wojennej. Jeżeli pragnący wyjechać w celach ogólno-gospodarczych chce otrzymać przepustkę na podróż koleją, to jego zaświadczenie podróży musi być zatwierdzone przez Gebietskommissarjat. Wszystkie inne prośby o przepustki kolejowe Zarząd Miejski będzie odrzucał. (z).

— PRZESUNIĘCIE TERMINU ZJAZDU PRACOWNIKÓW „PIENOCENTRASU". Zjazd wszystkich pracowników Wileńskiego Oddziału Pienocentrasu jak już podawaliśmy nie odbędzie się dnia 29 stycznia b. r., lecz 12 lutego 1943 roku. Na zjeździe mają być omówione wszystkie aktualne sprawy dotyczące mleczarstwa. Podczas zjazdu zostaną przedłożone sprawozdania z przebiegu wykonywania dostaw nabiału oraz sprawy związane z przygotowywaniem mleczarń do nadchodzącego sezonu. Na zjeździe będzie również poruszona sprawa ustalenia granic rejonów działalności poszczególnych mleczarń. (w).

— PRZYGOTOWANIA DO SEZONU PRODUKCJI TORFU. Trust torfowy czyni przygotowania do nowego sposobu produkcji torfu. Produkcja będzie wybitnie zwiększona. Robotników ma pracować około 6.000. Ponadto przeprowadza się remont maszyn i inne przygotowania techniczne. (z).

— ZAOPATRYWANIE SZKÓŁ W INWENTARZ. Kierownictwo oświaty w Wilnie zamówiło pewną ilość inwentarza szkolnego, jak stoły, krzesła, ławki, tablice, celem należytego zaopatrzenia szkół wileńskich. W pierwszym rzędzie nowy inwentarz otrzymają te szkoły, które ucierpiały podczas działań wojennych. (z).

— KTO MUSI PRACOWAĆ W ROLNICTWIE. Celem podniesienia produkcji rolnej potrzebna jest znaczna liczba robotników, w roku bieżącym może większa niż w ubiegłym. Wobec powyższego organy administracji już teraz troszczą się o ustalenie w miarę możności braku rąk do pracy w rolnictwie. W tym celu otrzymali naczelnicy powiatów okólnik w sprawie wprowadzenia w życie zarządzenia o osobach pracujących w rolnictwie w okresie od 1.I. 37 do 15.VI. 1940 obowiązanych do powrotu do tej pracy, oraz o członkach rodzin rolników, mających zbyt mało pracy we własnych gospodarstwach. Wójtowie i sołtysi otrzymali polecenie dopilnowania, aby wszystkie te osoby natychmiast poszukały pracy u rolników, potrzebujących sił roboczych.

Za osoby niedostatecznie zatrudnione we własnych gospodarstwach są uważani wszyscy ci członkowie rodzin rolników, którzy przewyższają liczbę osób zdolnych do pracy, koniecznych dla danego gospodarstwa podług poniższej tabelki. W gospodarstwach do 2 ha — 1 osoba; od 2 do 5 ha — 2 osoby; od 5 do 10 ha — 3 osoby, od 10 do 20 ha — 4 osoby, od 20 do 30 ha — 5 osób, od 30 do 50 ha — 6—7 osób, od 50 do 100 ha — 7—12 osób.

Za zdolnych do pracy na roli uważa się wszystkich mężczyzn w wieku od 14 do 55 lat i kobiety w wieku 14—45 lat. Kobiety zamężne i osoby, wchodzące w liczbę pozostawionych we własnym gospodarstwie są obowiązane do odpracowania pewnej ilości dni jako robotnicy dniówkowi w innych gospodarstwach, jeżeli zezwalają na to warunki domowe i jeżeli nie mają dość pracy u siebie.

Sołtysi otrzymali polecenie dopilnowania wykonania powyższego zarządzenia i mają po 15 lutego 1943 sporządzić spisy unikających pracy, celem przedłożenia naczelników powiatu do ukarania. (r).

— WPADŁA DO STUDNI. Onegdaj wezwano pogotowie ratunkowe na Trakt Lidzki 22, gdzie zamieszkała tam Sawicka Stanisława, lat 48 wpadła do studni. Lekarz pogotowia stwierdził złamanie podstawy czaszki. Sawicką w stanie ciężkim przewieziono do szpitala św. Jakuba. Przyczyną tragicznego wypadku było niezabezpieczenie studni. (z).

— ZACZADZENIE. Przedwczoraj wieczorem uległa zatruciu czadem Aleksaitė Rima, zamieszkała przy ulicy Sadowej 19—4. Po udzieleniu pomocy pozostawiono ją w domu.

— NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Przedwczoraj na ulicy Gedimino (Mickiewicza) poślizgnął się i upadł 78 letni Jurgis Mockus. Padając złamał on obie nogi i doznał ogólnego wstrząsu. Staruszek wkrótce zmarł.

†

JAN KOMOROWSKI
Sędzia Sądu Grodzkiego w Ejszyszkach

zmarł 28 I r. b. w wieku lat 40.

Wyprowadzenie zwłok z kostnicy szpitala Zakaźnego na Zwierzyńcu na cmentarz Antokolski odbędzie się 30 stycznia r. b. o godz. 11. O czym zawiadamiają

Żona, Dzieci i Rodzina.

Ani towarów, ani statków

GENEWA. Według „African Wordl" kierownik południowo-afrykańskiej komisji zaopatrzenia John Martin po swym powrocie z Ameryki Północnej miał się wypowiedzieć w Kapsztacie o sytuacji zaopatrzenia i żeglugi anglo-amerykańskiej. Oświadczył on, że w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie rząd przejął wszystko w swoje ręce tak, że nie było już miejsca dla inicjatywy prywatnej. Wszystkie materiały wojenne, produkowane w tych krajach pozostają na miejscu. Przy tym sytuacja żeglugi daje powód do wielkich trosk. Gdyby nawet Związek Południowo-Afrykański mógł nawiązać bardziej ożywione stosunki z Kanadą i Stanami Zjednoczonymi, to brakuje tonażu okrętowego, a to znaczy, że Związek musiałby, w miarę możliwości, użyć swej własnej floty handlowej. W praktyce oznaczałoby to, że Afryka Południowa w przyszłości będzie przywoziła mniej towarów, niż ich naprawdę potrzebuje. Zdaniem Martina, on sam i jego delegacja powróciła z Ameryki Północnej z niczym. Jest faktem, że Kanadzie i Stanom Zjednoczonym brakuje dla zaopatrywania Afryki Południowej, albo towarów, których potrzebuje Związek Południowo-Afrykański, albo też statków.

NA SREBRNYM EKRANIE

„Złote miasto"
Rozwiązanie zagadnienia filmu barwnego

W pierwszych dziesiątkach lat XX wieku, kiedy to film zdobył sobie przebojem świat, zaczęto rozwiązywać zagadnienie filmu barwnego. Kwestia ta dotyczyła w równej mierze fotografii, jak i filmu, bowiem szło o wynalezienie takiej metody prawdopodobnie wspólnej dla fotografowania, czy filmowania, któraby pozwoliła na wierne oddanie barw naturalnych. Pierwszeństwo należy tu przyznać francuskim wynalazcom filmu braciom Lumière, którzy opracowali metodę fotografii barwnej. Jednak był to sposób bardzo złożony i nie nadający się do masowej produkcji filmowej, podobnie jak w tym samym czasie opatentowany przez Szczepanika system filmu kolorowego.

Ostateczne rozwiązanie problemu filmu kolorowego miało przypaść w udziale niemieckiemu przemysłowi fotograficznemu. Chemicy znanej niemieckiej fabryki „Agfa" wynaleźli nową emulsję, dokładnie oddającą barwy naturalne i łatwą w obróbce. Emulsja ta mogła być użyta zarówno do klisz fotograficznych, jak i do błon filmowych. Najnowszym niemieckim filmem nakręconym systemem Agfacolor jest „Złote miasto". Film ten, podobny w swojej treści do „Pocztmistrza" i „Anuszki" (losy wiejskiej dziewczyny wyrzuconej na bruk wielkomiejski), począwszy od 8 lutego będzie wyświetlany w kinie „Soldatentheater II". (z).

Soldatentheater II
Vilniaus (Wileńska) 38.
Uwaga! Uwaga!
W niedzielę dnia 31 stycznia w kinie Soldatentheater II odbędą się tylko 2 seansy dla publiczności cywilnej o godz. 13 oraz 15-tej.

STEFAN
b. długoletni współwłaściciel zakładu fryzjerskiego „TRIO" zawiadamia wszystkie swoje Szanowne Klientki do własnego zakładu przy ul. Gedimino (d. Mickiewicza) 29.

Do browaru „TAURAS"
w Wilnie, Sierakauskio (Sierkowskiego) 18, tel. 16-18 i 672
potrzebni pracownicy:
elektromonterzy, ślusarze, maszyniści i tokarze.
Osoby z dobrymi świadectwami mogą się wracać w godz. 8—16 do Dyrektora

Płyty gramofonowe
kupisz w firmie **B. Mikutonis**
Vilniaus (Wileńska) 22
(naprzeciw Apteki Antokolskiej)
Gedimino (d. Mickiewicza) 42.

KINA

Soldatentheater II Vilniaus (Wileńska) 38
Dziś przedstawienie wyłącznie dla wojska.

„CASINO" Didžioji (Wielka) 47, tel. 6-71
„W mocy przeznaczenia"

„ADRIA" Didžioji (Wielka) 36, tel. 16-37
„Wielka miłość"

„MUZA" Naugarduko (Nowogródzka) 8, tel. 6-62
„STUKAS"
oraz film dla dzieci
„Zając i jeż"

„AUSZRA" Pylimo (Zawalna) 54, tel. 17-50
„Nie w pieniądzach jest szczęście"

„Kolejowe" Geležinkelio (Kolejowa) 14, tel. 14-13
„Czerwona burza nad wsią"
UWAGA! Początek seansów o godz. 17 i 19.

Przeprowadzki
i inne transporty miejscowe wykonuje szybko i solidnie Ekspedycja Kostas Čerepńskiego, Jogailos (Jagiellońska) 3—5.

Zamienię
na dziecinne łóżeczko opał, łyżwy Nr 23 i 28, perzynę lub teczkę, Gedimino (d. Mickiewicza) 44—8.

Różne

Kartę żywnościową № 324820 pozostawiono dnia 28 b. m. w „Maistas" przy ul. Kalvarijų (Kalwaryjska) 8 na nazwisko Sorkinas Jonasa; uprasza się uczciwego znalazcę o zwrot pod adresem: Kalvarijų (Kalwaryjska) 12—33

Ktoby wiedział gdzie o miejscu pobytu Mamerowa Jana, syna Jana z miasta Petrogorsk (Kaukaz) proszony jest o powiadomienie pod adresem: hotel „Astoria" Nr. 25 Goncz arow.

Muffkę karakułową i fokową, nowe, zamienię na opał. Pelengos (u. Poznańska) 2 m. 9. 1

Szafę trzydrzwiową zamienię na drzewo w sumie 350 RM Kalvarijų (Kalwaryjska) 12 6 Wejście z frontu drugie piętro.

Tytoń krajowy maszynowy nowo na gwarancji włókno. Šatrijos (ul. Karaszaka) 5—3, przy zbiegu ul. Krowiego (Krakowska) i Drukarnia (Słomianka). 1

Wymienię futro męskie na wzrost wysoki w bardzo dobrym stanie na kostium męski i sukno drzewo Mokslų (Mennicza) 16—m. 4.

Zieloleczalnictwo. nauwanie żyłaków szpecących bro (bez bólu). Od godz. 2 po. do godz. 6 pp Gedimino (d. Mickiewicza) 39—4. 1

Zgubiono

Zgubiona legitymacja kolejowa (Ausweis) na nazw. Antonego Dundo na szlaku kolejowym Wilno—Jelgawa (Dawn. Mickevičiaus (dawn. Tomasza Zana) 21 4 1

Zgubiony dowód tymczasowy na nazw. Krasowskiej Anny unieważnia się

Sprzedam

Sprzedam buty narciarskie № 35 za 400 RM, damskie za 250 RM. Zwierzyniec Mickevičiaus (dawn. Tomasza Zana) 21 4 1

Sprzedam rower 400 RM. Juozapavi 8 ena (Piórkowa) 30 1

Sprzedam męski płaszcz na futrze nowy 1800 RM. Gedimino (d. Mickiewicza) 22a—40 od 9—12 i od 4—6

Sprzedam pantofle (półbuciki) № 34 za 280 RM. lub zamienię na № 35 sweter damski 200 RM. pilotkę białą z angory 80 RM. płaszcz zimowy męski na wzrost średni 800 RM. Konarskio (Konarskiego) 30—8

Sprzedam „Wielką Encyklopedię Powszechną" Gutenberga (20 tom.) Dowiedzieć się w mieszkaniu od godz. 10 do 20-tej w niedzielę od 16—20-tej Kestucio (d. Gedyminowska 14a/28—3. Zwierzyniec.

Kupię różne aparaty do rozbiórki na części
Pracownia radiowa Wiktora Jasiunasa
Aušros Vartų 20—2
(Ostrobramska) 40—2

Pracа

Młody chłopiec poszukuje dostać się do terminu na rzeźnickiego. Oferty do Adm. „Gońca" pod „Rzeźnictwo"

Nauczycielka niemiecka udzieli lekcji. Zelenjos (Pavasario (dla wiosenna) 6—1

Potrzebna dziewczynka do zabawy z dzieckiem. Do wyjścia. Dowiedzieć się: Dvarono (d. Szwarcowy Zaułek) 5 m. 20 —1

Poszukujemy nauczycielki zaawansowanego w angielskim korepetycji. Warszawoje (d. Oranżerylaų) 2 m. 3, godz. 2—5. —1

MATRYMONIALNE

Rzemieślnik — przystojny, wysokiego wzrostu, lat 58 zamożny, zaopiekuje się wdową o lat 60, która zamierza się ożenić. Oferty do Adm. „Gońca" pod „Samotny"

Auto ciężarowe
lub komplet części na auto kupię. Zapłacę według umowy. C. Dagys Didžioji (Wielka) Nr. 24, Pracownia klumpi.

Lokale

Pokój do wynajęcia z osobnym wejściem. Gedimino (d. Mickiewicza) 56 m. 2.

Nauka i wychowanie

Prywatne lekcje i zajęcia na maszynie (zniżka cen) Gedimino (d. Mickiewicza) 4 m. 12 3

Uwaga! Nauka kreślenia dla inteligentnych pań. Wakatów licha. Ograniczona. Jogailos (Jagiellońska) 6—10 —2

Lekarze

Dr. Med. **Wiktor Piaskow**
Choroby nerwowe wewnętrzne. Ujazdowskie (Portowa) № 4 m. 1
Ordynuje od 12 — 14 16—18.

Lekarz-dentystka **Jadwiga Piotrowska**
wznowiła przyjęcia w godz. 11—2 i 4—6 Tilto (Mostowa) № 29-15 róg Tilto (Mostowej) i Vilniaus (Wileńskiej).

Dr. Orłowski Romuald
Przyjmuje od godz. 4 p. do 7 p.
od 9 pp do 10 wiecz.
Gedimino (d. Mickiewicza) 39—4.

Dr. Med. **Gustaw Markiewicz**
Choroby skórne i weneryczne Gedimino (d. Mickiewicza) 1
14 Tel. 227 od godz. 8—12 od 15—19

Dr. J. Olszewski
Choroby nerwowe Rentgen Elektroterapia Wallstr. 14 Zawalnia 23
Godz. przyjęć 16—1

Dr. K. Sokołowski
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od g. 2.30 do g. 3.30 od — 7 g. w Vilniaus (Wileńska) 30, m. 14

Dr. Aleksander Dwacki
Choroby wewnętrzne Ordynuje od 14 — 18 Pilies g. Zamkowa) 12—6.

Dr. Med. **Kazimierz Łukiewicz**
Spec. Choroby skórne weneryczne.
Vilniaus Wileńska 28, m. 5
Przyjm. od 5—6.

Lekarz Dentysta **O. Lipska**
przeprowadziła się na ul. Aušros Vartų (Ostrobramska) 1 — 4 Plomby usuwanie zębów bez bólu korony mostki, sztuczne zęby Ordynuje od 10 —11 i 3—7 pp.

Akuszerki

Maria Brzezina
Liubarto (d. Grodzka) 27—1.
Zwierzyniec.

I. Korchowa
Olandu (d. Helendernia) 4—1.

Maria Jakubowa
przyjmuje od 9 rano do 7 w. Jasinskio (d. Jasinskiego) 7—5.

W. Smiałowska
Pilies (d. Zamkowa) 26—6.

Café-Club
Vilniaus (Wileńska) 33, I piętro
poszukuje orkiestry i pomywaczek.
Dobre ogłoszenie zdobywa klienta

Adres Redakcji i Administracji: ul. Gedymina 11-a (I piętro). Telefony: Redaktor Naczelny 42, Redakcja 8-13, Administracja 7-09, Ekspedycja 6-99. Godziny przyjęć w sprawach redakcyjnych od 10—15. Redaktor przyjmuje od godz. 12— 14. Administracja czynna od godz. 8—16 (oprócz niedziel i świąt). Ceny ogłoszeń: Wiersz milim. na 4 str. 12 fen., handlowe o 100 proc. drożej. Za podanie adresu do Administracji — 30 fenigów. Stronica ma 12 szpalt. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia terminu ogłoszeń.

Drukarnia „Auszra" w Wilnie

Wydawca-redaktor: Czesław Ancerewicz.